

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

nr. 227.388 van 14 mei 2014
in de zaken A. 205.403/X-15.691. (I)
A. 206.128/X-15.692. (II)

In zake : I. + II.
Jean-Marc VERVENNE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Louage
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

I. + II.
de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de Minister van
Landsverdediging

I. Voorwerp van de beroepen

1. Het beroep in de zaak A. 205.403/X-15.691, ingesteld op 28 juni 2012, strekt tot de nietigverklaring van het koninklijk besluit nr. 8801 van 20 maart 2012 waarbij Gert Laenen, luitenant-ter-zee eerste klasse, met ingang van 26 maart 2012 wordt bevorderd tot korvetkapitein. (I)

Het beroep in de zaak A. 206.128/X-15.692, ingesteld op 24 augustus 2012, strekt tot de nietigverklaring van het koninklijk besluit nr. 8904 van 11 april 2012 waarbij Pascale Van Leeuwen, Yacin Nini, Kristof Van Bellegem en Bruno Van de Gucht, allen luitenant-ter-zee eerste klasse, met ingang van 26 juni 2012 worden bevorderd tot korvetkapitein. (II)

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 221.735 van 13 december 2012 worden de vorderingen tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen, na voeging van de zaken sub I en II, verworpen.

De verzoekende partij heeft in beide zaken een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft in beide zaken een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft in beide zaken een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleekere heeft een verslag opgesteld in beide zaken.

De verwerende partij heeft in beide zaken een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft in beide zaken een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 april 2014.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht in beide zaken.

Advocaat Pascal Louage, die verschijnt voor verzoeker in beide zaken, en kapitein-commandant Maarten Kerckhofs, die verschijnt voor de verwerende partij in beide zaken, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleekere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Wat de uiteenzetting van de feiten betreft, wordt verwezen naar 's Raads arrest nr. 221.735 van 13 december 2012.

IV. Samenvoeging

4. In het belang van een goede rechtsbedeling dienen de zaken A. 205.403/X-15.691 en A. 206.128/X-15.692 te worden samengevoegd.

V. Ontvankelijkheid van de beroepen

Standpunt van de partijen

5.1. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat de beroepen tot nietigverklaring onontvankelijk zijn bij gebrek aan belang. Zij betoogt dat op het moment dat de verzoekschriften op de griffie van de Raad van State werden geregistreerd, verzoeker inzake zijn pensionering onder het “normale regime” viel en zijn laatste werkdag 30 juni 2014 was. Verzoeker had weliswaar recht op een verlenging van zijn loopbaan als hij aan een aantal voorwaarden beantwoordde, maar is daar niet expliciet op ingegaan. Op het moment van registratie van de verzoekschriften kon verzoeker dan ook niet in de graad van korvetkapitein benoemd worden, gelet op artikel 38ter van de wet van 1 maart 1958 ‘betreffende het statuut van de beroepsofficieren van de Krijgsmacht’ (hierna: de wet van 1 maart 1958), dat bepaalt dat “[g]een officier [...] in een graad van hoofdofficier of opperofficier benoemd [kan] worden, indien hij wegens zijn leeftijd niet gedurende ten minste drie jaar in zijn nieuwe graad kan dienen”. Verzoeker had op dat moment dus geen belang bij de annulatieberoepen en had trouwens een daarmee overeenstemmende houding

aangenomen, door het vragen van een overplaatsing dichter bij zijn woonplaats en het aanvragen van verlof voor eindeloopbaan. Pas op 24 september 2012 heeft verzoeker een verlenging van zijn loopbaan aangevraagd, wat eerst op 3 december 2012 werd aanvaard, nadat verzoeker zijn eindeloopbaanverlof had ingetrokken.

5.2. Verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord dat overeenkomstig de gedetailleerde instructie inzake de vrijwillige verlenging van de militaire loopbaan hij nog steeds het recht had om zijn militaire loopbaan te verlengen tot de leeftijdsgrens van 56 jaar, waarbij de verlenging automatisch zou worden toegestaan. Ondertussen werd deze verlenging ook formeel toegestaan. Tevens wijst verzoeker erop dat het feit dat hij op 25 juni 2012, ingevolge zijn vijfde en laatste niet-benoeming, zonder voorbehoud een aanvraag voor eindeloopbaanverlof indiende, wat een gunstmaatregel betreft, niet impliceert dat hij zonder meer had gekozen om zijn pensioen effectief op 1 juli 2014 aan te vatten en om af te zien van een vrijwillige verlenging van zijn militaire loopbaan tot de leeftijd van 56 jaar. Geen enkele bepaling belette hem alsnog te opteren voor een vrijwillige verlenging van zijn loopbaan, zoals ondertussen ook uit de feiten blijkt. De bewering van de verwerende partij dat hij voorafgaandelijk aan het bestreden besluit expliciet heeft aangegeven geen gebruik te zullen maken van zijn recht op loopbaanverlenging, is volgens verzoeker niet juist. Op 25 maart 2010 heeft hij enkel gesteld dat hij zijn beslissing om zijn loopbaan te verlengen op dat ogenblik nog in beraad wenste te houden, terwijl het document zelf expliciet de volgende bepaling bevat : “We benadrukken het feit dat dit document enkel gebruikt zal worden in het kader van de planning en dat het u op dit niveau tot niets verplicht”. Het valt niet in te zien hoe de verwerende partij op basis van dit document vermocht om af te leiden dat verzoeker geen beroep zou doen op zijn recht op loopbaanverlenging tot de leeftijd van 56 jaar. Voorts stelt verzoeker vast dat de door de verwerende partij aangevoerde exceptie haaks staat op de stukken van het administratief dossier, nu nergens uit de motivering van het bestreden besluit blijkt dat zijn kandidatuur niet werd aanvaard op basis van zijn leeftijdsgrens en zijn nakende pensionering op 51 jaar. De verwerende partij was derhalve zelf van oordeel dat het feit dat zijn recht op loopbaanverlenging tijdens

de benoemingsprocedure nog niet formeel was bevestigd, geen afbreuk deed aan zijn kandidatuur en zijn mogelijke benoeming tot de hogere graad. De exceptie van de verwerende partij kan bezwaarlijk worden aangenomen, temeer nu de eerder aangekondigde loopbaanverlening van verzoeker ondertussen een feit is.

5.3. De verwerende partij laat in haar laatste memorie nog gelden dat de aangevoerde ontvankelijkheidsvereiste van openbare orde is, zodat een eventuele onnuttige beoordeling van verzoekers kandidatuur door het bevorderingscomité niet vermag in te gaan tegen de vaststelling dat verzoeker het vereiste belang mist. Verzoekers weinig diligente houding en het hypothetisch karakter van zijn loopbaanverlenging kan enkel resulteren in de vaststelling dat hij geen actueel en zeker belang had bij onderhavige beroepen. De geldende instructie DGHR-GID-DEGPEN-002 zegt niets over het “automatisch” karakter van een verlengingsaanvraag, doch enkel dat, indien men een verlenging bekomt, dit automatisch een loopbaanverlenging tot, *in casu*, 56 jaar behelst.

5.4. Verzoeker laat in zijn laatste memorie nog gelden dat zijn loopbaanverlenging inmiddels tot 1 juli 2019 werd ingewilligd, waardoor de discussie in hoeverre hij aan de vereiste van artikel 38ter van de wet van 1 maart 1958 kon voldoen, achterhaald is.

Beoordeling

5.5. Het staat buiten betwisting dat verzoeker, geboren op 15 mei 1963, in de organieke regeling die op hem van toepassing is, de pensioenleeftijd van 51 jaar bereikt op 30 juni 2014 en dat hij krachtens het koninklijk besluit van 14 juni 2007 ‘houdende bepalingen betreffende het pensioen en de aanpassing van de loopbaan van de militairen van het actief kader’ het recht heeft om een verlenging van zijn loopbaan aan te vragen, zodat zijn leeftijdsgrens verschoven wordt tot hij de leeftijd van 56 jaar bereikt.

Volgens de “gedetailleerde instructie” DGHR-GID-DEGPEN-002 van 24 december 2008 die de verwerende partij ten aanzien van de

verlenging van de loopbaan overlegt, wordt de verlenging van de loopbaan, anders dan de verwerende partij dat in haar laatste memorie ziet, “automatisch” toegestaan en verhindert dit niet dat de betrokken militair in de loop van de verlenging een pensioen wegens leeftijdsgrens verkrijgt. Volgens dezelfde instructie moet de aanvraag tot verlenging minstens zes maanden voor het bereiken van de leeftijdsgrens ingediend worden. Verzoeker bevond zich bij het indienen van zijn verzoekschriften in die situatie. Hij heeft inmiddels, op 24 september 2012, de wens geuit zijn recht op loopbaanverlenging te benutten, wens die op 3 december 2012 door de verwerende partij werd ingewilligd.

5.6. De problematiek van het eindeloopbaanverlof betreft een bijzondere verlofregeling voor de personen die op korte termijn met pensioen zullen gaan. Het verlof komt bovenop het vakantieverlof, wordt toegestaan door de korpscommandant met inachtneming van de behoeften van de dienst, het is bezoldigd en wordt er indien nodig ook mee verrekend, en het laat de betrokken militair toe afwezig te zijn uit de dienst terwijl hij “in werkelijke dienst” blijft. De beslissingen genomen in het kader van het toekennen van een eindeloopbaanverlof werken in op de verlofregeling van de betrokkene, maar hebben geen definitieve gevolgen voor de administratieve rechtstoestand van de militair.

Daaruit volgt dat uit een aanvraag voor het eindejaarsverlof geen juridische gevolgtrekkingen mogen gehaald worden ten aanzien van het recht van de betrokkene om de verlenging van zijn loopbaan aan te vragen.

5.7. Heeft de beslissing over het eindeloopbaanverlof geen gevolgen voor de toepassing van het systeem van de verlenging van de loopbaan, dan volgt daaruit dat uit het loutere feit dat verzoeker, bij het indienen van zijn verzoekschriften, op 30 juni 2014 de pensioenleeftijd bereikt, niet afgeleid mag worden dat hij niet meer tot korvetkapitein bevorderd kon worden. Immers kon hij om de verlenging van zijn loopbaan vragen en heeft hij die verlenging vervolgens bovendien ook gevraagd en toegewezen gekregen. Er is geen reden om de beroepen onontvankelijk te verklaren omdat verzoeker bij het indienen

ervan niet zou hebben voldaan aan de benoemingsvoorwaarden, standpunt dat de verwerende partij ten andere bij het nemen van de bestreden beslissingen zelf heeft ingenomen.

5.8. Uit de omstandigheid tenslotte dat verzoeker na kennisneming van de bestreden besluiten gevraagd zou hebben om in een andere functie met minder verantwoordelijkheden en dichterbij huis te worden tewerkgesteld, mag niet worden afgeleid dat hij geen belangstelling en bijgevolg geen belang meer zou hebben voor een bevordering.

De exceptie wordt verworpen.

VI. Onderzoek van het enig middel in de zaken sub I en II

Standpunt van de partijen

6.1. Verzoeker roept in een enig middel de schending in van het koninklijk besluit van 7 april 1959 ‘betreffende de stand en de bevordering van de beroepsofficieren’, inzonderheid de artikelen 1 en 8; van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna : de motiveringswet), inzonderheid de artikelen 1, 2 en 3; van de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, alsook van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Verzoeker voert onder meer aan dat noch uit de bekendmaking van de bestreden besluiten in het Belgisch Staatsblad, noch uit het hem ter kennis gebrachte deel van het rapport van het bevorderingscomité, zijn voordrachtelijke en de punten die hij op de verschillende vooraf vastgestelde beoordelingscriteria heeft behaald en op grond waarvan zijn plaats in de rangschikking bepaald is, afdoende blijkt welke de juridische en feitelijke overwegingen zijn die aan de bestreden beslissingen ten grondslag liggen. Verzoeker heeft evenmin kennis van de puntenscores van de aanbevolen kandidaten op de verschillende vooraf

vastgestelde beoordelingscriteria, waardoor elke vergelijking onmogelijk is. De loutere, niet gemotiveerde puntenscores op de verschillende vooraf vastgestelde beoordelingscriteria kunnen op zich de score van de kandidaten en hun rangschikking niet verantwoorden en op basis van de stukken van het bevorderingsdossier waarvan verzoeker kennis kreeg, kan onmogelijk inzicht worden verworven in de wettigheid van de motieven die tot de respectievelijke puntenscores hebben geleid. Verzoeker, die meerdere capaciteiten en troeven heeft om aanbevolen te worden door het benoemingscomité, dan wel benoemd te worden door de bevoegde minister, moet redelijkerwijs kunnen nagaan in hoeverre al zijn capaciteiten en troeven om benoemd te worden afdoende in rekening zijn gebracht, wat *in casu* niet het geval is.

Het gebrek aan motivering werd bovendien niet verholpen door het onderhoud dat verzoeker op 23 april 2012 en op 25 juli 2012 had met zijn individuele inspecteur, naar aanleiding van het schrijven van 26 maart 2012 waarin hem werd meegedeeld dat het bevorderingscomité hem – voor de vijfde en laatste keer – niet batig had gerangschikt en hem derhalve niet voor de hogere graad had aanbevolen. Verzoeker kreeg tijdens dit onderhoud immers slechts een onduidelijke en nietszeggende mondelinge toelichting met betrekking tot zijn eigen puntenscores, zonder dat een nadere motivering werd gegeven inzake de totstandkoming van deze scores en zonder dat verzoeker inzage kreeg in de puntenscores van de andere aanbevolen kandidaten.

Verzoeker heeft geen kennis kunnen nemen van het volledige rapport van het bevorderingscomité, met inbegrip van de scores van de andere aanbevolen kandidaten op de verschillende vooraf vastgestelde beoordelingscriteria, zodat hij niet weet op grond van welke argumenten hij in vergelijking met de anderen niet als batig werd gerangschikt en elke vergelijking onmogelijk is. Blijkens het hem bekende deel van het rapport van het bevorderingscomité heeft de “officier belast met de voordracht van de kandidaturen” (hierna : de OBVK) de aanbeveling voorgesteld van de eerste vier gerangschikte kandidaten, waarna de leden van het comité deze aanbeveling zonder gemotiveerde beoordeling hebben goedgekeurd. Het bevorderingscomité

heeft derhalve wellicht de kandidaten aanbevolen die de hoogste totaalscore hebben behaald op de respectieve vooraf vastgestelde beoordelingscriteria. Het bevorderingscomité diende evenwel een verantwoording te geven voor de punten die aan elk van de kandidaten waren toebedeeld, gezien deze punten betrekking hebben op domeinen die de loutere kennis overstijgen.

6.2. De verwerende partij betwist in haar memorie van antwoord vooreerst dat verzoeker belang heeft bij het middel in zoverre de schending van de formelemotiveringsplicht wordt aangevoerd. De benoemingen zijn gebaseerd op een puntentabel (beoordeling van 10 criteria telkens op 100 punten). In het korpsencomité Marine klasseerde verzoeker zich als elfde voor slechts vier vacatures. In het intermachtencomité is de relatieve zwakte van verzoekers dossier nog meer uitgesproken: hij bekleedde slechts de tweeënvijftigste plaats voor tien vacatures. Indien de administratie, na een eventuele vernietiging door de Raad van State, overgaat tot nieuwe benoemingen gebaseerd op een andere formele motivering, is het nagenoeg onmogelijk dat verzoeker benoemd zal worden. Dit geldt zeker voor de benoemingen die voortvloeien uit het intermachtencomité.

Ten gronde repliceert de verwerende partij, wat de formelemotiveringsplicht betreft, dat de benoemingsbesluiten, naast een verwijzing in rechte, ook een verwijzing naar de voorstellen van de bevorderingscomités bevatten. Deze voorstellen, die aanvaard werden door de minister van Landsverdediging, vormen de grondslag voor de benoemingen. Gelet op het groot aantal kandidaten dat moest vergeleken worden (19 door het korpsencomité Marine en 108 door het intermachtencomité), werd gekozen voor een vergelijking op basis van een puntentabel. Deze vergelijking was doorgevoerd door de OBVK en ze werd op 12 maart 2012 ter stemming voorgelegd aan de bevorderingscomités, die het voorstel unaniem goedkeurden. De vergelijking gebeurde via het toekennen van punten voor tien criteria, telkens gequoteerd op 100 punten, wat leidde tot een totaalscore op 1000 punten.

De drie volgende “domeinen” werden beoordeeld: “kennis”, “vaardigheden” en “houding”. Het domein “kennis” bestond uit de criteria “vorming” en “beroepservaring”. Het domein “vaardigheden” bestond uit de criteria “karakterieële vaardigheden”, “fysieke vaardigheden” en “professionele vaardigheden”. Het domein “houding” bestond uit de criteria “persoonlijke inzet”, “groepsgedrag”, “visie en analyse”, “werkorganisatie” en “resultaatgerichtheid”. De tien voormelde criteria waren op voorhand gedefinieerd en verzoeker heeft er voor het bevorderingscomité kennis van kunnen nemen. Hij had de mogelijkheid om dienaangaande een gesprek te hebben met zijn inspecteur, maar heeft nagelaten om van die mogelijkheid gebruik te maken, zodat het niet ernstig is om op te werpen dat de criteria niet duidelijk zijn.

De vraag rijst of de gehanteerde werkwijze in overeenstemming is met de verplichtingen die voortvloeien uit de motiveringswet. Vooreerst dient opgemerkt dat het aantal kandidaten op een bevorderingscomité zeer groot is. Het gestelde in 's Raads arrest nr. 141.116 van 23 februari 2005 is perfect vergelijkbaar met de voorliggende zaak: van de overheid kan, gelet op het grote aantal kandidaten, onmogelijk verwacht worden dat zij bij het benoemingsbesluit en in de voorbereidende documenten (*in casu* in de processen-verbaal van de bevorderingscomités) een gedetailleerde vergelijking zou doorvoeren. Deze vergelijking opnemen in een publicatie in het Belgisch Staatsblad is al helemaal niet mogelijk. Om die reden kan iedere kandidaat inzage krijgen in de processen-verbaal van de comités. Zowel op 24 april 2012 als op 25 juni 2012 heeft verzoekers inspecteur hem uitvoerig uitleg verstrekt met betrekking tot zijn resultaat. Verzoeker kreeg tevens inzage in zijn puntenscores en deze van zijn collega's. Doordat alle documenten in detail besproken werden met zijn inspecteur, kon verzoeker dan ook op 20 mei 2012 precies aanduiden van welk stuk hij een afschrift wenste te ontvangen in het kader van de openbaarheid van bestuur. Ten slotte kan niet ontkend worden dat het dossier van verzoeker relatief zwak is. Verzoeker overschat zijn ervaring en vaardigheden, wat tot uiting komt in de lage eindcijfers. Dit maakt dat het verschil met de beoordeling van de gunstig geklasseerde kandidaten zo groot is, dat het minstens een voor de hand

liggende beslissing betreft. Als de rechtsleer stelt dat de formelemotiveringsverplichting strenger is als een niet voor de hand liggende beslissing wordt genomen, geldt *a contrario* dat er enige nuancering in de gestrengheid van de formelemotiveringsplicht mag getolereerd worden in onderhavig bevorderingsbesluit. Uit de parlementaire voorbereiding van de motiveringswet blijkt ook dat een positieve motivering bij benoemingen in beginsel volstaat.

6.3. Verzoeker dupliceert in zijn memorie van wederantwoord, wat zijn belang bij het middel betreft, dat de verwerende partij voorbijgaat aan zijn kritiek dat er onmogelijk inzicht kan worden verworven in de wettigheid van de motieven die tot de respectievelijke puntenscores hebben geleid en aan het feit dat de loutere niet gemotiveerde puntenscores op de verschillende vooraf vastgestelde beoordelingscriteria op zich de score van de kandidaten en hun rangschikking niet kunnen verantwoorden. Met een vernietiging beoogt verzoeker dan ook onder meer te bekomen dat de bevoegde overheid afdoende zou motiveren waarom verzoeker eerder laag scoort in de puntentabel, in acht genomen zijn anciënniteit en zijn ruime professionele ervaring op meerdere gebieden, waardoor hij beschikt over capaciteiten en troeven die hem in beginsel een voorsprong geven op de andere kandidaten en die in beginsel belangrijker en gevarieerder zijn dan de ervaring van de andere kandidaten, en die tevens blijken uit de gunstige adviezen van zijn oversten. Bovendien getuigt de exceptie volgens verzoeker van weinig respect voor een gebeurlijk annulatiearrest en lijkt zij tevens te zijn ingegeven om verzoeker te intimideren.

Ten gronde dupliceert verzoeker in de zaak sub I onder meer dat hij intussen een afschrift van het bestreden besluit in de zaak sub I heeft ontvangen. Dit besluit bevat, evenmin trouwens als het bestreden besluit in de zaak sub II, geen eigen motivering, maar verwijst louter naar de aanbeveling van het bevorderingscomité van 12 maart 2012, waarbij vastgesteld wordt dat de gunstig aanbevolen officier voldoet aan de vereiste bevorderingsvoorwaarden. De minister heeft derhalve louter de motieven van de aanbeveling van het bevorderingscomité tot de zijne gemaakt, zodat aan de bestreden besluiten geen

andere motieven ten grondslag liggen dan deze die door het bevorderingscomité in rekening werden gebracht. Derhalve volhardt verzoeker in de argumentatie in het middel, vermits onder meer nog steeds moet worden vastgesteld dat hij bij gebreke aan kennisgeving van het volledige bevorderingsdossier niet kan nagaan of de aanbeveling van het bevorderingscomité zelf een afdoende motivering bevat en voldoet aan de motiveringswet.

Verzoeker stelt verder in de beide zaken vast dat de verwerende partij voorbijgaat aan de essentiële wettigheidskritiek dat de vereiste doorzichtigheid op het vlak van de vergelijking van de titels en de verdiensten van de kandidaten slechts mogelijk is wanneer de puntenscores op de verschillende vooraf vastgestelde beoordelingscriteria worden ondersteund door een verantwoording die toelaat de scores en de rangschikking op basis van deze scores te begrijpen, hetgeen *in casu* niet het geval is.

De verwerende partij poogt haar onzorgvuldige en niet gemotiveerde besluitvorming ten onrechte goed te praten door te verwijzen naar het arrest nr. 141.116 van 23 februari 2005. Zoals uiteengezet in het middel en door de verwerende partij niet ernstig wordt tegengesproken, blijkt noch uit het administratief dossier, noch uit de bestreden besluiten, dat de aanspraken en verdiensten van de kandidaten “werkelijk” zijn vergeleken en dat de keuze van de benoemingsgerechtigde overheid te begrijpen valt. Verzoeker weet op basis van een loutere nietszeggende puntentabel immers nog steeds niet waarom de benoemingsgerechtigde overheid deze of gene kandidaat boven de andere heeft verkozen, zodat de discussie inzake de noodzaak van een analyse van de kwaliteiten en gebreken van alle mededingende kandidaten tot in het kleinste detail en een systematische vergelijking daarvan zich *in casu* niet stelt. In het aangehaalde arrest oordeelde de Raad van State bovendien ook dat uit de vergelijking van de bevoegde overheden wel degelijk kon worden afgeleid waarom de benoemde partij boven de verzoekende partij was verkozen, en dat de bevoegde overheid duidelijk had uitgelegd waarom ze de benoemde partij boven de andere kandidaten had verkozen. Dit is *in casu* niet het geval.

De stelling van de verwerende partij dat bij benoemingen een positieve motivering zou volstaan, gaat eveneens voorbij aan de vaststelling in het middel dat er *in casu* geen enkele motivering voorligt ten aanzien van de respectievelijke puntenscores en puntentabellen van de kandidaten die hebben geleid tot de volgorde van benoeming van de kandidaten. De loutere verwijzing naar de hogere puntenscores van de benoemde kandidaten volstaat derhalve evenmin als positieve motivering. Het gebrek aan enige duiding bij de puntenscores van de kandidaten wordt tevens – minstens impliciet – erkend in de memorie van antwoord, waarin de verwerende partij aan verzoeker verwijt dat hij in zijn verzoekschrift louter zijn sterke punten zou citeren en abstractie zou maken van de punten waar verbetering mogelijk is. Het probleem betreft juist dat verzoeker nergens kan achterhalen op basis waarvan hem bepaalde puntenscores werden toegekend.

6.4. De verwerende partij voegt in haar laatste memorie nog toe dat het proces om militairen te bevorderen in de hogere graad, een vergelijking van de titels en verdiensten van een aantal personen over meerdere criteria behelst, zodat het logisch is dat de regelgever heeft voorgeschreven dat het voorbereidend werk door de OBVK dient te gebeuren. Geen enkele bepaling verhindert dat het bevorderingscomité het door de OBVK verstrekte advies tot de zijne maakt. Verder wijst zij erop dat de OBVK in essentie de werking van het bevorderingscomité faciliteert door een aantal adviezen te formuleren. De OBVK stelt op grond van het ministerieel besluit van 31 maart 1971 ‘betreffende de samenstelling en de werking van de bevorderingscomités’ de namen voor van de personen die hij niet geschikt acht voor bevordering in de hogere graad en geeft een gemotiveerd advies met betrekking tot de voorstelling van de kandidaten en de rangschikking van de kandidaten die hij het meest geschikt acht om een ambt van de hogere graad uit te oefenen. Het tweede en derde lid van artikel 24 van het voormeld ministerieel besluit laten er geen twijfel over bestaan dat het bevorderingscomité de eindbeslissing neemt. De verwerende partij stelt niet in te zien op welke manier de voormelde werkwijze de discretionaire bevoegdheid van het bevorderingscomité zou uithollen. Dat het bevorderingscomité zich akkoord verklaart met het voorstel van de OBVK laat de vaststelling overeind dat dit

comité na vergelijking van de titels en verdiensten de meest verdienstelijke kandidaten voor bevordering heeft voorgesteld.

6.5. Verzoeker laat in zijn laatste memorie nog gelden dat de verwerende partij voorbijgaat aan zijn wettigheidskritiek dat het volstrekt onduidelijk is hoe de scores van de kandidaten werden berekend en kunnen worden verantwoord, onafgezien de vraag naar de rol van de OBVK en het bevorderingscomité hierbij.

Beoordeling

7.1. Artikel 1 van het koninklijk besluit van 7 april 1959 luidt:

“De procedure die aan de benoeming in een graad van opperofficier of hoofdofficier voorafgaat omvat :

[...]

4° de opstelling van een gemotiveerd advies door de officier belast met het voordragen der kandidaturen in het bevorderingscomité;

5° het onderzoek van de kandidaturen door het bevorderingscomité, de mededeling van het aantal te begeben plaatsen door de Minister van Landsverdediging en de aanbeveling van de kandidaten door het bevorderingscomité.”

Artikel 8 van het voormeld koninklijk besluit luidt:

“Het bevorderingscomité brengt advies uit over de geschiktheid van de kandidaten om het ambt van de hogere graad te vervullen.

Op basis van het gemotiveerd advies van de officier belast met het voordragen van de kandidaturen worden de respectieve verdiensten van de kandidaten vergeleken.

De meest verdienstelijke kandidaten worden aanbevolen binnen het door de Minister van Landsverdediging vastgesteld maximum aantal opengestelde plaatsen.

[...].”

7.2. Uit de voormelde bepalingen volgt dat de OBVK een gemotiveerd advies ten behoeve van het bevorderingscomité opstelt, waarna dit comité de kandidaturen onderzoekt door hun respectieve verdiensten te vergelijken, om vervolgens een aanbeveling aan de minister van Landsverdediging te richten.

7.3. *In casu* blijkt de OBVK aan het bevorderingscomité van het marinepersoneel van 12 maart 2012 een rangschikking van kandidaten te hebben voorgesteld, op grond van hun “kennis” (200 punten), “vaardigheden” (300 punten) en “houding” (500 punten). Deze drie domeinen zijn verder onderverdeeld in tien criteria die elk afzonderlijk op 100 punten gequoteerd worden.

Verzoeker heeft daarbij de volgende scores behaald:

- kennis, vorming:	72,50
- kennis, professionele ervaring:	76,26
- vaardigheden, karakterieel:	68,61
- vaardigheden, fysiek:	74,80
- vaardigheden, professioneel:	69,61
- houding, persoonlijke inzet:	71,93
- houding, groepsgedrag:	69,05
- houding, visie en analyse:	71,05
- houding, werkorganisatie:	71,05
- houding, resultaatgerichtheid:	71,93
- TOTAAL:	716,79.

Het bevorderingscomité heeft de door de OBVK voorgestelde rangschikking bij handopsteking ongewijzigd goedgekeurd. Verzoeker werd als elfde gerangschikt en viel buiten de vier open verklaarde plaatsen.

7.4. Waar de vergelijking van de titels en verdiensten van de kandidaten door het bevorderingscomité blijkbaar louter gebeurd is op grond van de door hen behaalde scores, diende voor de toekenning ervan een motivering te worden gegeven in het voorstel van rangschikking van de OBVK. Deze scores zijn immers het resultaat van een discretionaire beoordeling van een aantal criteria die het domein van de loutere kennis overstijgen, zodat zij op zich de rangschikking van de kandidaten niet kunnen verantwoorden.

Te dezen blijkt evenwel niet hoe de OBVK tot de deelscores voor de tien hoger vermelde criteria, op grond waarvan het bevorderingscomité zijn aanbeveling aan de minister van Landsverdediging heeft gedaan, is gekomen. Aangenomen dat de OBVK zich voor die scores kon baseren op de gegevens vermeld op de voordrachtfiches, diende minstens te blijken welke werkwijze de OBVK heeft gevolgd om die gegevens om te rekenen naar de scores voor de tien criteria die uiteindelijk de rangschikking en de aanbeveling voor de benoemingen hebben bepaald en hoe deze scores verantwoord worden. Het is de Raad van State echter volstrekt onduidelijk hoe de OBVK de scores van de kandidaten heeft berekend en hoe deze scores verantwoord kunnen worden.

7.5. Het intermachtencomité van 12 maart 2012 blijkt voor zijn rangschikking van de kandidaten op dezelfde scores te zijn voortgegaan, met dien verstande dat erbij een correctiefactor werd toegepast die toelaat om alle kandidaten, van welke macht ook, met elkaar te vergelijken. Verzoeker werd met 718,81 punten als 52ste gerangschikt en viel buiten de tien open verklaarde plaatsen.

7.6. De bestreden besluiten worden beide slechts formeel gemotiveerd door de verwijzing naar de gunstige aanbeveling door het bevorderingscomité. Nu deze aanbeveling zelf gesteund is op een rangschikking waarvoor geen afdoende motivering voorhanden is, kan zij niet ingeroepen worden als een afdoende formele motivering voor de bestreden benoemingen. De bestreden besluiten schenden dan ook de formelemotiveringsplicht.

7.7. Aangezien niet duidelijk is hoe de rangschikking van de kandidaten tot stand is gekomen en hoe zij kan worden verantwoord, heeft verzoeker een evident belang bij het middel, welke plaats hij in de rangschikking ook inneemt.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De zaken A. 205.403/X-15.691 en A. 206.128/X-15.692 worden gevoegd.

2. De Raad van State vernietigt :

a. het koninklijk besluit nr. 8801 van 20 maart 2012 waarbij Gert Laenen, luitenant-ter-zee eerste klasse, met ingang van 26 maart 2012 wordt bevorderd tot korvetkapitein, en

b. het koninklijk besluit nr. 8904 van 11 april 2012 waarbij Pascale Van Leeuwen, Yacin Nini, Kristof Van Bellegem en Bruno Van de Gucht, allen luitenant-ter-zee eerste klasse, met ingang van 26 juni 2012 worden bevorderd tot korvetkapitein.

3. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde besluiten.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vorderingen tot schorsing en de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 700 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van veertien mei 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust